

Volume 1 Issue 21

ב"ה

פרשת תזריע- מצורע

ורחץ את בשרו במים וטהר

מצורע יד, טו.

ה'יהודי הוא המחט שתופר ומחבר את העולם לקב"ה

אחת המשניות שלומדים בקשר ליאר-צייט (לא רק ביחיד, אלא) גם ברבים היא המשנה הידועה - "מחט"^[1] שהיא נתונה על מעלת המערה היה מוליך ומביא במים כיון שעבר עליה הגל טהורה"^[2] :

"מחט" - להיותה דקה וקטנה, ויראים פן תפול בתוך המים, לא מטבילים אותה בעומק המקוה, אלא מניחים אותה "על מעלת המערה", כלומר, על המדרגה העליונה של המקוה, בפתח והתחלת המקוה, שגם שם מגיעים מי המקוה.

ואופן הטבילה דה"מחט" – על ידי זה ש"מוליך ומביא במים" עד ש"עבר עליה הגל", כלומר, שמנענע ידו במים הלוך ושוב עד שיעבור גל של מים על גבי המחט שמונחת על מעלת המקוה.

ועל ידי זה נעשית המחט "טהורה", ובמילא, יכולים להשתמש בה באופן המתאים לתפקידה של המחט, בתכלית השלימות.

ויש לבאר תוכנה של משנה זו בנוגע להוראה ולימוד מוסר-השכל בעבודת האדם לקונו.

ובהקדמה :

תפקידה של "מחט" - לתפור ולחבר שני דברים ולעשותם דבר אחד, ולדוגמא, כשרוצים לחבר חלק של בגד (שרוול וכיוצא בזה) לבגד שלם, עושים פעולת החיבור והתפירה על ידי מחט.

ואופן הפעולה של ה"מחט" – שעל ידי ה"חוד" ("שפיץ") שבקצה המחט עושים נקב בבגד, היינו, שחוד המחט מזיז שני הצדדים להיות נקב ביניהם, ולאחרי שנעשה נקב על ידי חודה של המחט, מעבירים בתוך הנקב החוט שבצדה השני של המחט, ועל ידי זה תופרים ומחברים חלקו של הבגד להיות בגד שלם.

ודוגמתו בנמשל - בעבודתו של יהודי לעשות להקב"ה בגד (ולא רק בגד סתם, אלא בגד) של פאר ותפארת [כיון שנעשה על-ידי יהודי שהקב"ה מעיד עליו שהוא "מעשה ידי להתפאר"^[3] (כמו שכתוב גם בהקדמה לפרקי אבות), כמו מלך עשיר גדול השובש בגדים יפים ויקרים ביותר, עד לאבנים טובות ומרגליות] - שעשיית הבגד להקב"ה נעשית על-ידי "מחט", כדלקמן.

עבודתו ושליחותו של יהודי בעולם היא - לתפור ולחבר הדברים הגשמיים שבעולם להקב"ה.

ולדוגמא - בנוגע לילד יהודי, ילד קטן - שכאשר אוכל או שותה דבר גשמי מברך תחילה להקב"ה, החל מהברכה (על שתיית מים) "שהכל נהיה בדברו", היינו, שכל הדברים שבעולם נבראו על-ידי הקב"ה, ועל-ידי-זה תופר ומחבר המים להקב"ה, דכיון שמגלה ומכריז שהמים אינם מציאות בפני עצמם, אלא נבראו על-ידי הקב"ה, נעשים המים דבר

ה"מחט":

כדי לפעול חיבור הדברים הגשמיים שבעולם להקב"ה, לא יכול יהודי להשאר בבית המקדש (בסמיכות לקדש הקדשים), ועל-כל-פנים בירושלים עיר הקודש, או בארץ ישראל, שהרי, בהיותו שמה אין לו קשר ושייכות עם אינם-יהודים והעולם כולו, אלא, צריך לצאת ולירד למטה, עד למקום ששייך בו היפך הנקיות והטהרה, כמו מקום הגלות.

וכיון שבשביל עבודתו יורד למטה עד למקום ששייך בו היפך הנקיות והטהרה - יש צורך בטבילה של טהרה, היינו, שהירידה למטה עד למקום הגלות לא תפגע חס-ושלום בהנקיות והטהרה דה"מחט", "א אידישער מחט", שעל ידה ממשיכים ומחדירים יהדות בעולם.

ועל זה נאמר במשנה "מחט שהיא נתונה על מעלת המערה היה מוליך ומביא במים כיון שעבר עליה הגל טהורה" :

"מערה" - רומז על הירידה למטה למקום הגלות, ו"מעלת המערה" (מקום גבוה במערה עצמה, קרוב וסמוך ליציאה מן המערה) - רומז שבגלות עצמו נמצאים במצב שאין מקום לחשש ומורא שמא יאבדו חס-ושלום בעומק המערה (כיון שהקב"ה רואה שאין כח ליהודי למלחמות במצב ירוד, בעומק המערה), ובפרט בדורנו זה, שנמצאים בסמיכות ממש להיציאה מן הגלות (מערה) אל הגאולה האמיתית והשלימה, ובמילא, יכול יהודי לעבוד עבודתו (פעולת המחט) מתוך מנוחה, בידעו שה"מחט . . נתונה על מעלת המערה".

אבל, צריך להיות "מוליך ומביא במים" עד ש"עבר עליה הגל" – שצריך ליקח ה"מים", "מי הדעת"^[6], שקאי על התורה^[7], ולהעביר על-גבי ה"מחט", היינו, שמציאותו תהיה חדורה במי התורה, "תורה אור"^[8] - עי"ז שכל ישראל, ובפרט ילדי ישראל, לומדים שיעורי תורה במשך היום וחוזרים דברי תורה בעל-פה.

המחובר להקב"ה.

ועד כדי כך, שעל-ידי-זה פועל (לא רק בהמים ששותה, אלא) גם בהמים שנמצאים בנהר או בים, אשר, עם היות שעוברים שם אינם-יהודים (ילדים או מבוגרים) ואינם יודעים ומרגישים מאומה, מכל-מקום, כשעובר ילד יהודי שחינכוהו שצריכים לברך "שהכל נהיה בדברו" על שתיית מים (ועד שלא צריכים להזכיר לו מחדש בכל פעם שרוצה לשתות מים), הרי, ידיעתו (שעל מים מברכים "שהכל נהיה בדברו") כשלעצמה פועלת החיבור דהמים להקב"ה.

ופעולה זו (לחבר ולתפור הדברים הגשמיים שבעולם להקב"ה) היא על-דרך ובדוגמת פעולת התפירה על-ידי מחט:

כדי לחבר הגשמיות שבעולם להקב"ה, יש צורך לעשות נקב בגשמיות העולם, ועשיית הנקב היא על-ידי חודה של המחט ("שפיץ"), שמורה על החוזק והתוקף של יהודי (בידעו שהוא בנו ושלוחו של הקב"ה) שלא מתפעל מהגשמיות שבעולם (עם היות שישנו עולם גדול שיש בו ריבוי עינים גשמיים שאינם עיני יהדות), ועד שמזיז הגשמיות לשני צדדים. ובאמצע נעשה נקב שדרכו עוברת המחט.

ולאחרי עשיית הנקב בהגשמיות שבעולם (על-ידי החוזק והתוקף של יהודי, חודה של המחט), מעבירים בתוך הנקב (בהגשמיות שהוזזה לצדדים) חוט - שרומז על ענין המצוות, כמודגש במצות ציצית (ש"שקולה כנגד כל המצוות, שנאמר^[4] וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה'^[5]) שעושים נקב בהבגד, ובתוך הנקב מכניסים חוטי הציצית, היינו, שבתוך הגשמיות מחדירים המשכה של יהדות, תורה ומצוותיה, ועל-ידי-זה נעשית התפירה והחיבור דהדברים הגשמיים ל(יהדות, ובמילא גם ל)אלקות.

ולאחרי הקדמת ביאור ענינה של "מחט" - יש לבאר תוכן המשנה בנוגע לטהרת

משיחת כל' מנ"א ה'תשמ"ט
(תו"מ ח"ד ע' 183)

[1] מקוואות ספ"ז.

[2] לשלימות הענין - ראה "הדרן" על סדר הלימוד ליארצייט (קונטרס כ"ב שבט תש"נ) סי"ד.

[3] 'ישעיה ס. כא. סנהדרין ר"פ חלק.

[4] שלח טו. לט.

[5] פרש"י שם. מא. רמב"ם הל' ציצית בסופן.

[6] 'ראה רמב"ם הל' מקוואות בסופן.

[7] ראה ב"ק יז, א. וש"נ.

[8] משלי ו. כג.